Kirjallinen kysymys KK 82/2017 vp

Li Andersson vas

Kirjallinen kysymys työttömyysturvalain mukaisesta työstä kieltäytymisestä eräissä tapauksissa

Eduskunnan puhemiehelle

Saamamme tiedon mukaan TE-toimistoista lähetetään työttömille työnhakijoille myös sellaisia työtarjouksia, joissa työtä edellytetään tehtäväksi yrittäjästatuksella. Tällöin työtarjouksessa ilmoitetaan, että tehty työ laskutetaan joko oman yrityksen nimissä tai ukko.fi-palvelun kautta. Jälkimmäinen on ns. laskutuspalvelu. Laskutuspalveluja käyttävä yrittäjä ei ole työsuhteessa laskutuspalveluyritykseen, minkä vuoksi hänelle ei kerry työstä palkansaajan työssäoloehtoa. (Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 421/2015 vp)

Edellä mainituissa tapauksissa työtarjous voi olla esimerkiksi seuraavaa tyyppiä: "Haetaan työntekijöiden ryhmää/työntekijää y-toimialalle sillä ja sillä seudulla (myöhemmin mainitaan yrityksen nimi). Laskutus omalla yrityksellä tai ukko.fi kautta."

Näissäkin tapauksissa työtarjouksiin TE-toimistoista työttömälle työnhakijoille sisältyy selkeä karenssiseuraamuksen uhka, mikäli kieltäytyy tällaisesta työstä. Tällä tavalla TE-toimisto pakottaa työttömän työnhakijan siirtymään yrittäjäksi.

TE-toimistojen yleiseen informaatioon työttömille työnhakijoille ei myöskään sisälly tietoa siitä, että työttömällä on oikeus kieltäytyä ilman karenssiseuraamusta muussa kuin työsuhteessa tehtävästä työstä. Ks. http://toimistot.te-palvelut.fi/pohjois-pohjanmaa/tyotarjoukset

Työttömyysturvalaissa työn käsite on määritelty työsuhteessa tehtäväksi kokoaikaiseksi tai osa-aikaiseksi työksi. Työttömyysturvalain 1 luvun 5 §:ssä kokoaikatyöllä tarkoitetaan työsuhteessa tehtyä työtä, jossa työaika on enemmän kuin 80 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta (TtL 1 luvun 5 §:n 4 kohta), ja osa-aikatyöllä tarkoitetaan työsuhteessa tehtyä työtä, jossa työaika on enintään 80 prosenttia alalla sovellettavasta kokoaikaisen työntekijän enimmäistyöajasta (TtL 1 luvun 5 §:n 5 kohta).

Työttömyysturvalain 2 a luvun 5 §:n 1 momentissa säädetään sellaisesta työstä, josta kieltäytymisestä voidaan asettaa karenssiseuraamus. Säännöksen mukaan tämä koskee vain työtä:

1) jota työnhakijan työkyky huomioon ottaen voidaan pitää hänelle sopivana;
2) josta maksetaan työehtosopimuksen mukainen palkka tai, jollei työehtosopimusta ole, työpaikkakunnalla sellaisesta työstä maksettava tavanomainen ja kohtuullinen palkka; ja
3) joka ei ole lakon, työsulun tai saarron piirissä.

Valmis
5.0

Kirjallinen kysymys KK 82/2017 vp

Työsuhteista työtä voi olla kuukausipalkkainen työ, tuntipalkkainen työ, toistaiseksi voimassa oleva työsuhde, määräaikainen työsuhde, ns. pätkätyö, osa-aikainen työ, vuokra-työ tai työsuhde, jossa työhön kutsutaan tarvittaessa.

TE-toimiston tehtävä on puolestaan selvittää työnhakijalle, tehdäänkö tarjotussa työssä työtä työsuhteessa vai ei.

TE-toimistojen tehtävä on selvittää etukäteen työtarjouksen sopivuus. Yrityksen TE-toimistolle toimittamista tiedoista tulisi ilmetä selkeästi ammattinimike, tehtävän kuvaus, työhön vaadittavat erityistaidot ja koulutus sekä työajat, työpaikan sijainti ja palkkaus.

Itsensä työllistäjien sosiaaliturvaa on selvitetty viimeksi vuonna 2013 sosiaali- ja terveysministeriön työryhmässä, jonka tehtävänä oli selvittää luovilla aloilla työskentelevien ja muiden itsensä työllistävien sosiaaliturvassa ja sosiaaliturvaan vaikuttavassa verotuksessa mahdollisesti olevat epäkohdat ja tehdä tarvittavat muutosehdotukset epäkohtien korjaamiseksi. Työryhmä muun muassa totesi, että on tärkeää lisätä tietoa ja neuvontaa yrittäjyydestä työn tekemisen muotona ja työoikeudellisen aseman merkityksestä työttömyysturvassa. (Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 2013:34). Miten ministeriö on edistänyt työryhmän ehdotusta "lisätä tietoa ja neuvontaa yrittäjyydestä työn tekemisen muotona ja työoikeudellisen aseman merkityksestä työttömyysturvassa"?

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

> *Onko ministeriö tietoinen TE-toimistojen työttömille työnhakijoille lähettämistä työtarjouksista, joissa työstä laskutetaan oman yrityksen tai laskutuspalvelun kautta, ja katsooko ministeriö, että tällaisesta työstä kieltäytymiseen voidaan asettaa lain mukainen karenssiseuraamus,*
>
> *onko ministeriö tietoinen TE-toimistojen antamaan informaatioon sisältyvistä puutteista ja TE-toimistojen työtarjousten tarkastamiseen liittyvistä epäkohdista ja*
>
> *miten ministeriö selventää ohjeitaan niin, että työttömiä työnhakijoita ei pakoteta karenssisäännöksillä siirtymään yrittäjiksi?*

Helsingissä 14.3.2017

Li Andersson vas